

Den Europæiske Menneskerettigheds- konvention

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

ændret ved 11. og 14. tillægsprotokol

med tillægsprotokollerne 1, 4, 6, 7,
12 og 13

Konventionsteksten omfatter de ændringer, som blev introduceret ved protokol nr. 14 (CETS nr. 194) fra dagen for dennes ikrafttræden den 1. juni 2010. Konventionsteksten er tidligere blevet ændret i medfør af bestemmelserne i 3. tillægsprotokol (European Treaties Series – "ETS" nr. 45), som trådte i kraft den 21. september 1970, 5. tillægsprotokol (ETS nr. 55), som trådte i kraft den 20. december 1971 og 8. tillægsprotokol (ETS nr. 118), som trådte i kraft den 1. januar 1990, og omfattede også teksten til 2. tillægsprotokol (ETS nr. 44) som, i overensstemmelse med dens Artikel 5, stk. 3, havde været en integreret del af Konventionen siden dens ikrafttrædelse den 21. september 1970. De bestemmelser, som blev ændret eller tilføjet ved disse tillægsprotokoller, blev erstattet ved 11. tillægsprotokol (ETS nr. 155) fra dens ikrafttrædelsesdato den 1. november 1998. Fra den samme dato ophævedes 9. tillægsprotokol, som trådte i kraft den 1. oktober 1994, ligesom 10. tillægsprotokol (ETS 146) mistede relevans. En aktuel oversigt over undertegninger og ratifikationer af konventionen og protokollerne samt en fuldstændig liste over deklARATIONER og forbehold kan findes på : www.conventions.coe.int.

Kun den engelske og den franske udgave af konventionen er autentiske. Denne oversættelse er ikke en officiel version.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
www.echr.coe.int

INDHOLDSFORTEGNELSE

Konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.....	5
Tillægsprotokol	31
Protokol nr. 4	34
Protokol nr. 6	38
Protokol nr. 7	42
Protokol nr. 12	48
Protokol nr. 13	52

Konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

Rom, 4. november 1950

De underskrivende regeringer, der er medlemmer af
Europarådet;

i betragtning af, at De forenede nationers Plenarforsamling
den 10. december 1948 har proklameret verdenserklæringen
om menneskerettigheder;

i betragtning af, at denne deklaration tilsigter at sikre en
universel og effektiv anerkendelse og overholdelse af de deri
omhandlede rettigheder;

i betragtning af, at Europarådets formål er at tilvejebringe
en nærmere forening mellem dets medlemmer, og at en af
de måder, hvorpå dette formål skal nås, er opretholdelse
og yderligere fremme af menneskerettighederne og de
grundlæggende frihedsrettigheder;

idet de bekræfter deres dybe tro på disse grundlæggende
frihedsrettigheder, som er grundlaget for retfærdighed og fred
i verden, og bedst håndhæves på den ene side af et virkeligt
demokratisk regeringssystem og på den anden side af en fælles
forståelse og en fælles respekt for de menneskerettigheder,
hvortil de bekender sig;

idet de, som regeringer i europæiske stater, besjælede af samme
ånd og med en fælles arv af politiske traditioner, idealer, respekt
for frihed og for lovens suverænitet er besluttet på at tage de
første skridt til sikring af den kollektive håndhævelse af visse af
de rettigheder, der omhandles i verdenserklæringen;

er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

Pligten til at respektere menneskerettighederne

De høje kontraherende parter garanterer enhver person under deres jurisdiktion de rettigheder og friheder, der angives i denne Konventions afsnit 1.

AFSNIT I RETTIGHEDER OG FRIHEDER

ARTIKEL 2

Ret til livet

1. Ethvert menneskes ret til livet er beskyttet ved lov. Ingen må forsætligt berøves livet, undtagen ved fuldbyrdelse af en dødsdom, afsagt af en domstol i tilfælde, hvor der ved lov er fastsat dødsstraf for den pågældende forbrydelse.
2. Berøvelse af livet betragtes ikke som foregået i modstrid med denne Artikel, når den er en følge af magtanvendelse, der ikke går ud over det absolut nødvendige:
  - a) for at forsvare nogen mod retsstridig overlast;
  - b) for at iværksætte en lovlig anholdelse eller forhindre flugt fra lovlig forvaring;
  - c) i retsmæssig foretagen undertrykkelse af fredsforstyrrende optøjer eller opstand.

ARTIKEL 3

Forbud mod tortur

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.

ARTIKEL 4

Forbud mod slaveri og tvangsarbejde

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.
2. Ingen må beordres til at udføre tvangs- eller pligtarbejde.
3. Ved anvendelse af denne Artikel omfatter udtrykket "tvangs- eller pligtarbejde" ikke:
  - a) arbejde, som almindeligvis forlanges udført under forvaring i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 5 i nærværende Konvention, eller under betinget løsladelse fra sådan forvaring;
  - b) tjeneste af militær karakter eller, i de lande, hvor militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes, for så vidt angår personer, der er militærnægtere af samvittighedsgrunde, tjeneste, der udkræves i stedet for tvungen militærtjeneste;
  - c) tjeneste, der pålægges i tilfælde af nødtilstand eller ulykker, der truer samfundets eksistens eller velfærd;
  - d) arbejde eller tjeneste, der udgør en del af normale borgerlige forpligtelser.

ARTIKEL 5

Ret til frihed og sikkerhed

1. Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Ingen må berøves friheden undtagen i følgende tilfælde og i overensstemmelse med den ved lov foreskrevne fremgangsmåde:
  - a) lovlig forvaring af en person efter domfældelse af en kompetent domstol;
  - b) lovlig anholdelse eller forvaring for ikke-efterkommelse af en domstols lovlige påbud eller for at sikre opfyldelsen af en ved lov foreskrevet forpligtelse;

- c) lovlig anholdelse eller forvaring af en person med det formål at stille ham for den kompetente retlige myndighed, når der er begrundet mistanke om, at han har foretaget en retsstridig handling, eller når der er rimelig grund til at anse det for nødvendigt for at hindre ham i at foretage en retsstridig handling eller i at flygte efter at have fuldbryddet en sådan;
  - d) forvaring af en mindreårig ifølge lovlig kendelse med det formål at føre tilsyn med hans opdragelse eller for at stille ham for den kompetente myndighed;
  - e) lovlig forvaring af personer for at hindre spredning af smitsomme sygdomme, af personer der er mentalt abnorme, drankere, narkomaner eller vagabonder;
  - f) lovlig anholdelse eller forvaring af en person for at hindre ham i uretmæssigt at trænge ind i landet eller af en person, mod hvem udvisnings- eller udleveringssag er svævende.
2. Enhver, der anholdes, skal ufortøvet på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver mod ham rettet anklage.
  3. Enhver, der anholdes eller tages i forvaring i henhold til bestemmelserne i denne Artikels stk. 1 c), skal ufortøvet stilles for en dommer eller anden øvrighedsperson, der ved lov er bemyndiget til at udøve domsmyndighed, og skal være berettiget til rettergang inden en rimelig tid, eller til at blive løsladt i afventning af rettergang. Løsladelsen kan gøres betinget af sikkerhed for, at den pågældende giver møde under rettergangen.
  4. Enhver, der berøves friheden ved anholdelse eller forvaring, skal være berettiget til at tage skridt til, at der af en domstol træffes hurtig afgørelse om lovligheden af hans forvaring, og at hans løsladelse beordres, hvis forvaringen ikke er retmæssig;

5. Enhver, der har været genstand for anholdelse eller forvaring i modstrid med bestemmelserne i denne Artikel, har ret til erstatning.

ARTIKEL 6

Ret til retfærdig rettergang

1. Enhver skal, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse, være berettiget til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig tid for en ved lov oprettet uafhængig og upartisk domstol. Dom skal afsiges i offentligt møde, men pressen og offentligheden kan udelukkes helt eller delvis fra retsforhandlingerne af hensyn til sædeligheden, den offentlige orden eller den nationale sikkerhed i et demokratisk samfund, når det kræves af hensynet til mindreårige eller til beskyttelse af parternes privatliv, eller under særlige omstændigheder i det efter rettens mening strengt nødvendige omfang, når offentlighed ville skade retfærdighedens interesser.
2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.
3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:
  - a) ufortøvet at modtage udførlig underretning på et sprog, som han forstår, om arten af og årsagen til den anklage, der er rejst mod ham;
  - b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar;
  - c) at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale den juridiske bistand, at modtage

- den uden betaling, når retfærdighedens interesser kræver det;
- d) at afhøre eller lade afhøre imod ham førte vidner og at få vidner i hans interesse tilsagt og afhørt på samme betingelser som vidner, der føres imod ham;
  - e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.

ARTIKEL 7

Ingen straf uden retsregel

1. Ingen kan kendes skyldig i strafbar lovovertrædelse på grund af en handling eller undladelse, der ikke udgjorde en strafbar overtrædelse af national eller international ret på den tid, da den blev begået. Ej heller må der pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da den strafbare lovovertrædelse blev begået.
2. Denne Artikel præjudicerer ikke rettergang imod og straf af en person for en handling eller undladelse, der på det tidspunkt, da den blev begået, var strafbar ifølge de af civiliserede nationer anerkendte almindelige retsprincipper.

ARTIKEL 8

Ret til respekt for privatliv og familieliv

1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.
2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.

ARTIKEL 9

Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed

1. Enhver har ret til at tænke frit, til samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller overbevisning såvel som frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller overbevisning gennem gudstjeneste, undervisning, religiøse skikke og overholdelse af rituelle forskrifter.
2. Frihed til at lægge sin religion eller overbevisning for dagen skal kun kunne underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige sikkerhed, for at beskytte offentlig orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed.

ARTIKEL 10

Ytringsfrihed

1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at give eller modtage meddelelser eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til grænser. Denne Artikel forhindrer ikke stater i at kræve, at radio-, fjernsyns- eller filmforetagender kun må drives i henhold til bevilling.
2. Da udøvelsen af disse frihedsrettigheder medfører pligter og ansvar, kan den underkastes sådanne formelle bestemmelser, betingelser, restriktioner eller straffebestemmelser, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, territorial integritet eller offentlig sikkerhed, for at forebygge volden eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden for at beskytte andres gode navn og rygte eller rettigheder, for at forhindre

udspredelse af fortrolige oplysninger eller for at sikre domsmagtens autoritet og upartiskhed.

ARTIKEL 11

Forsamlings- og foreningsfrihed

1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.
2. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. Denne Artikel skal ikke forhindre, at der pålægges medlemmer af statens væbnede styrker, politi eller forvaltning lovlige indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder.

ARTIKEL 12

Ret til at indgå ægteskab

Giftofærdige mænd og kvinder har ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love, der giver regler om udøvelsen af denne ret.

ARTIKEL 13

Adgang til effektive retsmidler

Enhver, der krænktes i de ved denne Konvention anerkendte rettigheder og friheder, skal have adgang til effektiv oprejsning for en national myndighed, uanset om krænkelsen er begået af personer, der handler på embeds vegne.

ARTIKEL 14

Forbud mod diskriminering

Nydelsen af de i denne Konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørighed til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

ARTIKEL 15

Fravigelse af forpligtelser under offentlige faretilstande

1. Under krig eller anden offentlig faretilstand, der truer nationens eksistens, kan enhver af de høje kontraherende parter i det omfang, det er strengt påkrævet af situationen træffe forholdsregler, der gør indgreb i dens forpligtelser ifølge denne Konvention, forudsat, at sådanne forholdsregler ikke er uforenelige med dens andre forpligtelser ifølge folkeretten.
2. Der kan ikke med hjemmel i denne bestemmelse gøres afvigelse fra Artikel 2, undtagen med hensyn til berøvelse af livet, der er en følge af lovlige krigshandlinger, og ej heller fra artiklerne 3, 4, stk. 1 og 7.
3. Enhver stat, som benytter sig af denne ret til fravigelse, skal holde Europarådets generalsekretær fuldt underrettet om de forholdsregler, som den således har taget og om grundene dertil. Den skal også underrette Europarådets generalsekretær, når sådanne forholdsregler er ophørt at virke, og Konventionens bestemmelser igen er fuldt ud i kraft.

ARTIKEL 16

Indskrænkninger i udlændinges politiske virke

Ingen bestemmelse i artiklerne 10, 11 og 14 må anses som værende til hinder for, at de høje kontraherende parter fastsætter indskrænkninger i fremmede statsborgeres politiske virksomhed.

ARTIKEL 17

Forbud mod misbrug af rettigheder

Ingen bestemmelse i denne Konvention må fortolkes som medførende ret for nogen stat, gruppe eller person til at indlade sig på nogen virksomhed eller udføre nogen handling, der sigter til at tilintetgøre nogen af de heri nævnte rettigheder og friheder, eller til at begrænse dem i videre omfang, end der er hjemmel for i Konventionen.

ARTIKEL 18

Begrænsninger i brug af indskrænkninger i rettigheder

De ifølge denne Konvention tilladte indskrænkninger i disse rettigheder og friheder må ikke anvendes i noget andet øjemed end det, for hvilke de er foreskrevet.

AFSNIT II DEN EUROPÆISKE MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOL

ARTIKEL 19

Oprettelse af domstolen

For at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, de høje kontraherende parter har påtaget sig ved denne Konvention

og de dertil knyttede protokoller, skal der oprettes en Menneskerettighedsdomstol i det følgende benævnt "Domstolen". Den skal fungere på permanent basis.

ARTIKEL 20

Dommernes antal

Domstolen skal bestå af et antal dommere, der svarer til antallet af de høje kontraherende parter.

ARTIKEL 21

Kriterier for valg til dommer

1. Dommerne skal nyde den højeste moralske anseelse og må enten besidde de kvalifikationer, der kræves for udnævnelse til høje juridiske embeder, eller være retskyndige af anerkendt sagkundskab.
2. Dommerne har sæde i Domstolen som individuelle personer.
3. Under deres embedsperiode må dommerne ikke påtage sig noget hverv, som er uforeneligt med deres uafhængighed og upartiskhed eller med kravene til et fuldtidsembede. Alle spørgsmål, der udspringer af anvendelsen af denne bestemmelse, afgøres af Domstolen.

ARTIKEL 22

Valg af dommere

Dommerne vælges af Den parlamentariske Forsamling med hensyn til hver af de høje kontraherende parter ved flertal på grundlag af en liste over tre kandidater, der er opstillet af den høje kontraherende part.

ARTIKEL 23

Embedsperiode og afskedigelse

1. Dommerne vælges for et tidsrum af 9 år. De kan ikke genvælges.
2. Dommerens embedsperiode udløber, når de fylder 70 år.
3. Dommerne skal beklæde embedet, indtil andre er valgt i deres sted. De skal imidlertid fortsætte med at behandle sager, som de allerede har påbegyndt.
4. En dommer kan ikke afskediges fra sit embede, medmindre de øvrige dommere med et flertal på to tredjedele beslutter, at den pågældende dommer ikke mere opfylder de krævede betingelser.

ARTIKEL 24

Justitskontor og rapportører

1. Domstolen har et justitskontor, hvis funktioner og organisation bestemmes i Domstolens regler.
2. Når Domstolen sidder i enkeltdommerformation, bistår Domstolen af rapportører, som fungerer under domstolspræsidentens myndighed. De udgør en del af Domstolens justitskontor.

ARTIKEL 25

Domstolen i plenum

- a) vælger sin præsident og en eller to vicepræsidenter for et tidsrum af 3 år. De kan genvælges;
- b) opretter kamre, der fungerer for en bestemt periode;
- c) vælger præsidenterne for Domstolens kamre. Disse kan genvælges;
- d) vedtager Domstolens regler;

- e) vælger en justitssekretær og en eller flere vicejustitssekretærer;
- f) fremsætter anmodninger i henhold til artikel 26, stk. 2.

ARTIKEL 26

Enkeltdommerformation, komitéer, kamre og Storkammeret

1. Ved behandling af sager, der forelægges Domstolen, sidder Domstolen i enkeltdommerformation, i komitéer på 3 dommere, i kamre på 7 dommere og i et Storkammer på 17 dommere. Domstolens kamre nedsætter komitéer, der fungerer for en bestemt periode.
2. Efter anmodning fra Domstolen i plenum kan Ministerkomitéen ved enstemmighed beslutte at reducere antallet af dommere i kamrene til fem for en bestemt periode.
3. En enkeltdommer må ikke behandle klagesager mod den stat, som vedkommende dommer er valgt for.
4. Der skal som ex officio medlem af kammeret og Storkammeret sidde den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen. Hvis der ikke er en sådan dommer, eller hvis dommeren er ude af stand til at sidde som medlem, skal Domstolens præsident ud fra en liste, som vedkommende stat på forhånd har opstillet, vælge en person til at fungere som dommer.
5. Storkammeret omfatter også Domstolens præsident, vicepræsidenter, præsidenterne for kamrene og andre dommere, der er valgt ifølge Domstolens regler. Når en sag appelleres til Storkammeret i medfør af artikel 43, kan ingen dommer fra det kammer, der afsagde dommen, have sæde i Storkammeret, med undtagelse af præsidenten for kammeret og den dommer, der har haft sæde for den stat, der er part i sagen.

ARTIKEL 27

Enkeltdommeres kompetence

1. En enkeltdommer kan afvise en klage eller slette en klage fra Domstolens liste over anmeldte klager, som er indbragt i medfør af artikel 34, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse.
2. En sådan beslutning er endelig.
3. Hvis enkeltdommeren ikke afviser eller sletter klagen, skal dommeren henvise den til behandling i en komité eller et kammer med henblik på videre undersøgelse.

ARTIKEL 28

Komitéers kompetence

1. Når en klage er indbragt i medfør af artikel 34, kan en komité ved enstemmighed:
  - a) afvise klagen eller slette den fra sin liste over anmeldte klager, hvis en sådan beslutning kan træffes uden yderligere undersøgelse; eller
  - b) antage klagen til behandling og samtidig afsige dom om klagens grundlag, hvis det af sagen omhandlede spørgsmål vedrørende fortolkning eller anvendelse af konventionen eller de dertil knyttede protokoller allerede er afgjort i domstolens faste retspraksis.
2. Beslutninger og domme i henhold til stk. 1 er endelige.
3. Hvis den dommer, der er valgt for den stat, der er part i sagen, ikke er medlem af komitéen, kan komitéen på ethvert trin i sagsforløbet opfordre vedkommende dommer til at overtage pladsen fra et af komitéens medlemmer under hensyntagen til alle relevante forhold, herunder blandt andet hvorvidt den pågældende stat har bestridt anvendelsen af proceduren i medfør af stk. 1, b).

ARTIKEL 29

Kamres beslutning om klagers antagelse til behandling og stillingtagen til klagens grundlag

1. Hvis der ikke tages beslutning i medfør af artikel 27 eller 28 eller afsiges dom i medfør af artikel 28, tager et kammer beslutning om, hvorvidt individuelle klager, der indbringes i henhold til artikel 34, skal antages til behandling og tager stilling til klagens grundlag. Beslutningen om klagens antagelse til behandling kan tages separat.
2. Et kammer tager beslutning om, hvorvidt mellemstatslige klager, der indbringes i henhold til Artikel 33, skal antages til behandling, og tager stilling til klagens grundlag. Beslutningen om klagens antagelse til behandling tages separat, medmindre Domstolen i særlige tilfælde træffer anden beslutning.

ARTIKEL 30

Afgivelse af jurisdiktion til storkammeret

Hvis der i en sag, der verserer i et kammer, opstår et væsentligt spørgsmål, der berører fortolkningen af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, eller hvis løsningen af et spørgsmål i kammeret kan få et resultat, der er uforeneligt med en dom, der tidligere er afsagt af Domstolen, kan kammeret på ethvert tidspunkt, før den afsiger sin dom, afgive sin jurisdiktion til Storkammeret, medmindre en af sagens parter rejser indsigelse herimod.

ARTIKEL 31

Storkammerets beføjelser

Storkammeret

- a) afgør klager, der indgives enten i medfør af Artikel 33 eller Artikel 34, når et kammer har afgivet sin

- jurisdiktion i medfør af Artikel 30, eller hvis sagen er blevet henvist til det i medfør af Artikel 43;
- b) behandler sager, der er henvist til Domstolen af Ministerkomitéen i henhold til artikel 46, stk. 4; og
  - c) behandler anmodninger om rådgivende udtalelser, der er forelagt i medfør af Artikel 47.

ARTIKEL 32

Domstolens kompetence

1. Domstolens kompetence udstrækker sig til alle sager vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne Konvention og de dertil knyttede protokoller, som indbringes for den i medfør af Artikel 33, 34, 46 og 47.
2. Domstolen afgør selv tvistigheder med hensyn til sin kompetence.

ARTIKEL 33

Mellemstatslige sager

Enhver af de høje kontraherende parter kan indbringe ethvert påstået brud på Konventionens og de dertil knyttede protokollers bestemmelser foretaget af en anden høj kontraherende part.

ARTIKEL 34

Individuelle klager

Domstolen kan modtage klager fra enhver person, enhver ikkestatslig organisation eller gruppe af enkeltpersoner, der hævder at være blevet krænket af en af de høje kontraherende parter i de rettigheder, der er anerkendt ved denne Konvention eller de dertil knyttede protokoller. De høje kontraherende parter forpligter sig til ikke på nogen måde at lægge hindringer i vejen for den effektive udøvelse af denne ret.

ARTIKEL 35

Kriterier for antagelse til behandling i realiteten

1. Domstolen må kun optage sagen til behandling, når alle nationale retsmidler er blevet udtømt i overensstemmelse med de af folkeretten almindeligt anerkendte regler, og inden for et tidsrum af 6 måneder fra den dato, den endelige afgørelse blev truffet.
2. Domstolen må ikke behandle nogen individuel klage efter Artikel 34, som
  - a) er anonym, eller
  - b) i det væsentlige er identisk med en sag, der allerede er blevet undersøgt af Domstolen eller allerede har været underkastet anden form for international undersøgelse eller afgørelse, og som ikke indeholder nye oplysninger af betydning.
3. Domstolen skal afvise en klage, der er indbragt i henhold til artikel 34, når Domstolen er af den opfattelse, at:
  - a) klagen er uforenelig med bestemmelserne i konventionen eller de dertil knyttede protokoller, er åbenbart ugrundet eller er misbrug af den individuelle klageadgang; eller
  - b) klageren ikke har haft væsentlig ulempe, medmindre respekten for menneskerettigheder som defineret i konventionen og de dertil knyttede protokoller gør det påkrævet at realitetsbehandle klagen. En klage kan ikke afvises på dette grundlag, hvis klagen ikke har været behørigt behandlet af en national domstol.
4. Domstolen skal afvise enhver klage, som den anser for uforenelig med denne Artikel. Den kan gøre dette på ethvert trin i proceduren.

ARTIKEL 36

Tredjeparts intervention

1. I alle sager, der er forelagt et kammer eller Storkammeret, har en høj kontraherende part, som har en af sine statsborgere som klager, ret til at afgive skriftlige bemærkninger og til at deltage i høringer.
2. Domstolens præsident kan, af hensyn til en retfærdig rettergang, opfordre enhver høj kontraherende part, som ikke er part i sagen, eller enhver impliceret person, som ikke er klageren, til at afgive skriftlige bemærkninger eller til at deltage i høringer.
3. I alle sager, der er forelagt et kammer eller Storkammeret, har Europarådets Menneskerettighedskommissær ret til at afgive skriftlige bemærkninger og til at deltage i høringer.

ARTIKEL 37

Sletning af klager fra listen

1. Domstolen kan på ethvert tidspunkt i sagsbehandlingen beslutte at slette en klage af sagslisten, såfremt det på baggrund af omstændighederne findes, at
  - a) klageren ikke har til hensigt at forfølge sin klage, eller
  - b) sagen er blevet løst, eller
  - c) det i øvrigt efter Domstolens opfattelse ikke længere er begrundet at forsætte behandlingen af klagen.

Domstolen skal dog fortsætte behandlingen af en klage, hvis respekten for menneskerettighederne som defineret i Konventionen og de dertil knyttede protokoller tilsiger det.

2. Domstolen kan beslutte at genoptage en klage på sin sagsliste, hvis den mener, at omstændighederne berettiger en sådan fremgangsmåde.

ARTIKEL 38

Behandling af sagen

Domstolen skal behandle sagen sammen med parternes repræsentanter og om nødvendigt foranstalte en undersøgelse, til hvis effektive gennemførelse vedkommende stater skal stille alle nødvendige midler til rådighed.

ARTIKEL 39

Forlig

1. På ethvert trin i sagsforløbet kan Domstolen stille sig til rådighed for vedkommende parter med det formål at opnå et forlig på grundlag af respekt for menneskerettighederne som defineret i konventionen og de dertil knyttede protokoller.
2. Proceduren i henhold til stk. 1 er fortrolig.
3. Hvis der opnås et forlig, skal Domstolen slette sagen fra sin sagsliste ved en afgørelse, som indskrænker sig til en kort konstatering af kendsgerningerne og den løsning, der er opnået.
4. Denne afgørelse oversendes til Ministerkomitéen, der skal overvåge, at forliget fuldbyrdes på de i afgørelsen fastsatte vilkår.

ARTIKEL 40

Offentlige høringer og adgang til dokumenter

1. Høringer er offentlige, medmindre Domstolen i særlige tilfælde bestemmer andet.
2. Dokumenter, der deponeres hos justitssekretæren, skal være tilgængelige for offentligheden, medmindre Domstolens præsident træffer anden beslutning.

ARTIKEL 41

Passende erstatning

Hvis Domstolen finder, at der er sket en krænkelse af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, og hvis vedkommende høje kontraherende parts interne ret kun tillader delvis skadesløsholdelse, skal Domstolen om nødvendigt tillænde den forurettede part passende erstatning.

ARTIKEL 42

Domme afsagt af kamre

Domme afsagt af kamre bliver endelige i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 44, stk. 2.

ARTIKEL 43

Henvi sning til storkammeret

1. I den for en periode på 3 måneder fra datoen for den dom, der er afsagt af et kammer, kan enhver part i sagen undtagelsesvis anmode om, at sagen henvises til Storkammeret.
2. Et udvalg på 5 af Storkammerets dommere skal godkende anmodningen, hvis sagen rejser et væsentligt spørgsmål, der berører fortolkningen eller anvendelsen af Konventionen eller de dertil knyttede protokoller, eller et væsentligt emne af generel vigtighed.
3. Hvis udvalget godkender anmodningen, skal Storkammeret afgøre sagen ved afsigelse af en dom.

ARTIKEL 44

Endelige domme

1. En dom afsagt af Storkammeret er endelig.
2. En dom afsagt af et kammer bliver endelig

- a) hvis parterne erklærer, at de ikke vil anmode om, at sagen henvises til Storkammeret, eller
  - b) 3 måneder efter datoen for dommen, hvis der ikke er anmodet om henvisning af sagen til Storkammeret, eller
  - c) hvis Storkammerets udvalg afviser anmodningen om henvisning i henhold til Artikel 43.
3. Den endelige dom skal offentliggøres.

ARTIKEL 45

Begrundelser for domme og afgørelser

1. Både domme og afgørelser, om hvorvidt klager kan antages til behandling eller ej, skal ledsages af grunde.
2. Hvis en dom helt eller delvis ikke giver udtryk for dommernes enstemmige mening, er enhver dommer berettiget til at afgive særskilt votum.

ARTIKEL 46

Dommes bindende kraft og fuldbyrdelse

1. De høje kontraherende parter forpligter sig til at rette sig efter Domstolens endelige dom i enhver sag, som de er part i.
2. Domstolens endelige dom oversendes til Ministerkomitéen, der skal overvåge dommens fuldbyrdelse.
3. Hvis det er Ministerkomitéens opfattelse, at overvågningen af en endelig doms fuldbyrdelse vanskeliggøres af et problem med at fortolke dommen, kan Ministerkomitéen henvise sagen til Domstolen med henblik på at få afklaret fortolkningsspørgsmålet. En beslutning om at henvise sagen kan vedtages med et flertal på to tredjedele af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komitéen.
4. Hvis det er Ministerkomitéens opfattelse, at en høj kontraherende part nægter at rette sig efter en endelig dom i

en sag mod vedkommende part, kan Ministerkomitéen, efter at have underrettet den pågældende part skriftligt derom, og såfremt beslutningen vedtages med et flertal på to tredjedele af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komitéen, anmode Domstolen om at tage stilling til, hvorvidt den pågældende part har undladt at overholde sin forpligtelse i henhold til stk. 1.

5. Hvis Domstolen finder, at stk. 1 er overtrådt, skal den henvise sagen til Ministerkomitéen, som tager stilling til, hvilke foranstaltninger der skal træffes. Hvis Domstolen finder, at stk. 1 ikke er overtrådt, skal den henvise sagen til Ministerkomitéen, som afslutter sin behandling af sagen.

ARTIKEL 47

Rådgivende udtalelser

1. På Ministerkomiteens anmodning kan Domstolen afgive rådgivende udtalelser om juridiske spørgsmål vedrørende fortolkningen af Konventionen og de til denne knyttede protokoller.

2. Sådanne udtalelser kan ikke vedrøre noget spørgsmål om indholdet eller rækkevidden af de rettigheder og friheder, som fastsættes i Konventionens afsnit I og i de til Konventionen knyttede protokoller, og heller ikke andre spørgsmål, som Domstolen eller Ministerkomiteen måtte skulle tage stilling til som følge af et i henhold til Konventionen iværksat retsskridt.

3. Ministerkomiteens beslutning om at anmode Domstolen om en rådgivende udtalelse kræver et flertal af de repræsentanter, som har ret til at sidde i komiteen.

ARTIKEL 48

Domstolens rådgivende kompetence

Domstolen afgør, om en anmodning fra Ministerkomiteen om en rådgivende udtalelse falder ind under dens kompetence, således som denne er fastlagt i Artikel 47.

ARTIKEL 49

Begrundelse for rådgivende udtalelser

1. Domstolens rådgivende udtalelser skal ledsages af grunde.
2. Såfremt den rådgivende udtalelse helt eller delvis ikke giver udtryk for dommernes enstemmige mening, er enhver af dommerne berettiget til at afgive særskilt votum.
3. Domstolens rådgivende udtalelser oversendes til Ministerkomiteen.

ARTIKEL 50

Domstolens udgifter

Udgifterne til Domstolen udredes af Europarådet.

ARTIKEL 51

Dommernes privilegier og immuniteter

Dommerne har under udøvelsen af deres hverv ret til de privilegier og immuniteter, der omhandles i Artikel 40 i Europarådets statut og i de overenskomster, der er indgået i henhold hertil.

AFSNIT III FORSKELLIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 52

Anmodning om oplysninger fra generalsekretæren

På anmodning af Europarådets generalsekretær skal enhver af de høje kontraherende parter give nærmere oplysning om, hvorledes den pågældende stats interne lovgivning sikrer den effektive gennemførelse af bestemmelserne i denne Konvention.

ARTIKEL 53

Sikring af eksisterende menneskerettigheder

Ingen bestemmelse i denne Konvention må fortolkes som en begrænsning i eller afvigelse fra nogen af de menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, som måtte være tilsikret i henhold til en høj kontraherende parts lovgivning eller i henhold til anden overenskomst, den er part i.

ARTIKEL 54

Ministerkomiteens beføjelser

Ingen bestemmelse i denne Konvention skal præjudicere de beføjelser, der ved Europarådets statut er tillagt Ministerkomiteen.

ARTIKEL 55

Udelukkelse af andre midler til afgørelse af tvister

Bortset fra særlig aftale giver de høje kontraherende parter afkald på at påberåbe sig traktater, overenskomster eller deklARATIONER, der består mellem dem, til i form af en stævning at forelægge en tvist om fortolkning eller anvendelse af

denne Konvention, til afgørelse på anden måde end i denne Konvention bestemt.

ARTIKEL 56

Anvendelsesområder

1. Enhver stat kan ved sin ratifikation eller når som helst derefter ved en til Europarådets generalsekretær stilet notifikation erklære, at nærværende Konvention skal, under forbehold af denne Artikels stk. 4, udstrækkes til alle eller nogle af de områder, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig.
2. Konventionen skal udstrækkes til det område eller de områder, der nævnes i notifikationen, fra den 30te dag efter, at Europarådets generalsekretær har modtaget denne notifikation.
3. Bestemmelserne i nærværende Konvention skal imidlertid i sådanne områder anvendes med skyldig hensyntagen til de stedlige vilkår.
4. Enhver stat, der har afgivet en erklæring i overensstemmelse med denne Artikels stk. 1, kan når som helst derefter på et eller flere af de områders vegne, som notifikationen omfatter, erklære, at den anerkender Domstolens kompetence til at modtage klager fra personer, ikke-guvernemøntale organisationer eller grupper af enkeltpersoner som fastsat i Konventionens Artikel 34.

ARTIKEL 57

Forbehold

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen af denne Konvention eller ved deponeringen af ratifikationsinstrumentet tage forbehold med hensyn til enhver særskilt bestemmelse i Konventionen, i det omfang en lov, som på det tidspunkt er i kraft på dens område, ikke er i overensstemmelse med bestemmelsen. Forbehold af generel karakter er ikke tilladt i henhold til denne Artikel.

2. Ethvert forbehold, der tages i henhold til denne Artikel, skal indeholde en kort redegørelse for den pågældende lov.

ARTIKEL 58

Opsigelse

1. En høj kontraherende part kan ikke opsiges nærværende Konvention før udløbet af fem år fra den dato, da den trådte i kraft for dens vedkommende og efter et varsel på seks måneder, tilstillet Europarådets generalsekretær, der skal underrette de andre høje kontraherende parter.
2. En sådan opsigelse har ikke til virkning, at den pågældende høje kontraherende part frigøres fra sine forpligtelser ifølge denne Konvention med hensyn til nogen handling, som kan udgøre et brud på denne Konvention, og som er udført før den dato, da opsigelsen fik virkning.
3. På samme vilkår skal enhver høj kontraherende part, der ophører med at være medlem af Europarådet, ophøre med at være part i denne Konvention.
4. Under iagttagelse af bestemmelserne i stk. 1 – 3 kan Konventionen opsiges med hensyn til ethvert område, for hvilket den i medfør af Artikel 56 er blevet erklæret anvendelig.

ARTIKEL 59

Undertegnelse og ratifikation

1. Denne Konvention er åben for undertegnelse af Europarådets medlemmer. Den skal ratificeres. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Europarådets generalsekretær.
2. Den Europæiske Union kan tiltræde denne konvention.
3. Denne Konvention træder i kraft, når ti ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret.

4. For så vidt angår en signatarmagt, der senere ratificerer Konventionen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.

5. Europarådets generalsekretær skal give alle medlemmerne af Europarådet meddelelse om Konventionens ikrafttræden, om navnene på de høje kontraherende parter, der har ratificeret den, og om deponering af alle ratifikationsinstrumenter, som senere foretages.

Udfærdiget i Rom, den 4. november 1950, på engelsk og fransk, begge tekster af lige gyldighed, i et eksemplar, som vedblivende skal være deponeret i Europarådets arkiver. Generalsekretæren skal overgive bekræftede genparter til hver af signatarmagterne.

Tillægsprotokol

til Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

Paris, 20 marts 1952

De underskrivende regeringer, der er medlemmer af Europarådet,

besluttede på at tage skridt til at sikre den fælles gennemførelse af visse rettigheder og friheder, som ikke allerede omfattes af afsnit I i Konventionen til beskyttelse af Menneskerettigheder og grundlæggende Frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (i det følgende kaldet Konventionen),

er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

Beskyttelse af ejendom

1. Enhver fysisk eller juridisk person er berettiget til uforstyrret nydelse af sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de ved lov og folkerettens almindelige principper fastsatte betingelser.
2. Foranstående bestemmelser skal imidlertid ikke på nogen måde gøre indgreb i statens ret til at håndhæve sådanne love, som den anser for nødvendige for at overvåge, at ejendomsretten udøves i overensstemmelse med almenhedens interesse, eller for at sikre betaling af skatter, andre afgifter og bøder.

ARTIKEL 2

Ret til uddannelse

Ingen må nægtes retten til uddannelse. Ved udøvelsen af de funktioner, som staten påtager sig i henseende til uddannelse og undervisning, skal den respektere forældrenes ret til at sikre sig, at sådan uddannelse og undervisning sker i overensstemmelse med deres egen religiøse og filosofiske overbevisning.

ARTIKEL 3

Ret til frie valg

De høje kontraherende parter forpligter sig til at lade afholde frie, hemmelige valg med passende mellemrum under forhold, som sikrer folkets frie meningstilkendegivelse ved valget af medlemmer til den lovgivende forsamling.

ARTIKEL 4

Anvendelsesområder

1. Enhver af de høje kontraherende parter kan ved undertegnelsen eller ratifikationen eller når som helst derefter over for Europarådets generalsekretær afgive en erklæring om, i hvilket omfang den forpligter sig til at udstrække bestemmelserne i nærværende protokol til områder, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig.
2. Enhver af de høje kontraherende parter, som har afgivet en erklæring i medfør foranstående stykke kan fra tid til anden afgive en yderligere erklæring, hvorved den modificerer en hvilken som helst tidligere erklæring eller lader nærværende protokols bestemmelser ophøre med at have gyldighed for et hvilket som helst område.
3. En erklæring afgivet i overensstemmelse med denne Artikel skal anses for afgivet i overensstemmelse med Konventionens Artikel 56 stk. 1.

ARTIKEL 5

Forhold til Konventionen

De høje kontraherende parter betragter denne protokols artikler 1, 2, 3 og 4 som tillæg til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser skal derfor også have gyldighed i forhold til disse artikler.

ARTIKEL 6

Undertegnelse og ratifikation

1. Nærværende protokol er åben for undertegnelse af de medlemmer af Europarådet, som har undertegnet Konventionen; den skal ratificeres samtidig med eller efter ratifikationen af Konventionen. Den træder i kraft, når ti ratifikationsinstrumenter

er blevet deponeret. For så vidt angår en signatarmagt, som senere ratificerer protokollen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.

2. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Europarådets generalsekretær, som skal give samtlige medlemmer meddelelse om navnene på dem, der har ratificeret.

Udfærdiget i Paris, den 20. marts 1952, på engelsk og fransk, begge tekster af lige gyldighed, i et eksemplar, som vedblivende skal være deponeret i Europarådets arkiver. Generalsekretæren skal overgive bekræftede genparter til hver af signatarmagterne.

Protokol nr. 4

til Konventionen til beskyttelse
af menneskerettigheder og
grundlæggende frihedsrettigheder
ved hvilken der sikres visse rettigheder
og frihedsrettigheder ud over de i
Konventionen og i protokol nr. 1
til denne indeholdte bestemmelser

Strasbourg, 16. september 1963

De underskrivende regeringer, der er medlemmer af Europarådet,

i beslutning om at tage skridt til at sikre en kollektiv gennemførelse af visse rettigheder og frihedsrettigheder ud over dem, der allerede er omfattet af afsnit I i den i Rom

den 4. november 1950 undertegnede Konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (i det følgende omtalt som "Konventionen") og Artikel 1 – 3 i den i Paris den 20. marts 1952 undertegnede protokol nr. 1 til denne Konvention

er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

Forbud mod frihedsberøvelse på grund af gæld

Ingen må berøves sin frihed alene på grund af manglende evne til at opfylde en kontraktmæssig forpligtelse.

ARTIKEL 2

Frihed til valg af opholdssted

1. Enhver, der retmæssigt opholder sig på en stats territorium, har inden for dette territorium ret til bevægelsesfrihed og til frit at vælge sit opholdssted.
2. Enhver har frihed til at forlade et hvilket som helst land, herunder sit eget.
3. Udøvelsen af disse rettigheder skal ikke være underkastet andre begrænsninger end sådanne, som er i overensstemmelse med loven, og som i et demokratisk samfund er nødvendige af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at opretholde ordre public, for at forebygge forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og frihedsrettigheder.
4. De i stk. 1 nævnte rettigheder kan endvidere inden for særlige områder underkastes restriktioner, som er indført ved lov, og som i et demokratisk samfund tjener almenvellet.

ARTIKEL 3

Forbud mod udvisning af egne statsborgere

1. Ingen kan hverken ved individuelle eller ved kollektive foranstaltninger udvises af et territorium tilhørende den stat, i hvilken han er statsborger.
2. Ingen kan berøves retten til indrejse i den stat, i hvilken han er statsborger.

ARTIKEL 4

Forbud mod kollektiv udvisning af udlændinge

Kollektiv udvisning af udlændinge er forbudt.

ARTIKEL 5

Anvendelsesområde

1. Enhver af de høje kontraherende parter kan ved nærværende protokols undertegnelse eller ratifikation eller når som helst derefter til Europarådets generalsekretær afgive en erklæring om, i hvilket omfang den forpligter sig til at anvende denne protokols bestemmelser inden for de af den pågældende stat angivne territorier, for hvis internationale forbindelser den er ansvarlig.
2. Enhver af de høje kontraherende parter, der har afgivet en erklæring i henhold til foregående stk., kan fra tid til anden afgive en yderligere erklæring, hvorved betingelserne i en tidligere erklæring ændres, eller anvendelsen af protokollens bestemmelser bringes til ophør for ethvert territoriums vedkommende.
3. En erklæring, der er afgivet i overensstemmelse med denne Artikel, skal betragtes som værende afgivet i overensstemmelse med Konventionens Artikel 56 stk. 1.

4. Et under en stat hørende territorium, på hvilket denne protokol finder anvendelse i henhold til ratifikation eller godkendelse, så vel som ethvert territorium, på hvilket denne protokol finder anvendelse i henhold til en af vedkommende stat i henhold til denne Artikel afgiven erklæring, skal betragtes som et særskilt territorium for så vidt angår de i Artikel 2 og 3 indeholdte henvisninger til en stats territorium.

5. Enhver stat, der har afgivet en erklæring i overensstemmelse med denne Artikels stk. 1 eller 2, kan når som helst derefter på et eller flere af de områders vegne, som erklæringen omfatter, erklære, at den anerkender Domstolens kompetence til at modtage klager fra personer, ikke-statslige organisationer eller grupper af enkeltpersoner som fastsat i Konventionens Artikel 34 vedrørende alle eller nogen af artiklerne 1 til 4 i denne protokol.

ARTIKEL 6

Forhold til Konventionen

De høje kontraherende parter betragter bestemmelserne i protokollens artikler 1 – 5 som tillægsartikler til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser skal anvendes i overensstemmelse hermed.

ARTIKEL 7

Undertegnelse og ratifikation

1. Denne protokol er åben for undertegnelse af de af Europarådets medlemmer, der har undertegnet Konventionen; den skal ratificeres samtidig med eller efter ratifikation af Konventionen. Den træder i kraft, når fem ratifikationsinstrumenter er blevet deponeret. For så vidt angår en signatarmagt, der senere ratificerer protokollen, træder denne i kraft den dag, ratifikationsinstrumentet deponeres.

2. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Europarådets general-sekretær, som meddeler samtlige medlemmer navnene på dem, der har ratificeret protokollen.

Til bekræftelse heraf har de nedenstående, som er behørigt befuldmægtiget dertil, undertegnet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg den 16. september 1963 på engelsk og fransk, således at begge tekster har samme gyldighed, i et enkelt eksemplar, som skal forblive deponeret i Europarådets arkiv. Generalsekretæren skal tilstille enhver stat, som har undertegnet protokollen, bekræftede genparter.

Protokol nr. 6

til Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder vedrørende afskaffelsen af dødsstraf

Strasbourg, 28. april 1983

Europarådets medlemsstater, der har undertegnet denne protokol til Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (i det følgende omtalt som "Konventionen"),

og som finder, at den udvikling, der er sket i adskillige af Europarådets medlemsstater, er et udtryk for en generel tendens hen imod afskaffelse af dødsstraf,

er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

Afskaffelse af dødsstraf

Dødsstraffen skal afskaffes. Ingen må idømmes en sådan straf eller henrettes.

ARTIKEL 2

Dødsstraf i krigstid

En stat kan i sin lovgivning foreskrive dødsstraf for handlinger, der er begået i krigstid eller under overhængende fare for krig. En sådan straf må kun anvendes i de tilfælde, der er fastsat i loven og i overensstemmelse med dens bestemmelser. Staten skal give Europarådets generalsekretær meddelelse om de relevante bestemmelser i den pågældende lov.

ARTIKEL 3

Forbud mod fravigelser

Der kan ikke foretages fravigelser fra bestemmelserne i denne protokol i henhold til Konventionens Artikel 15.

ARTIKEL 4

Forbud mod forbehold

Der kan ikke tages forbehold i henhold til Konventionens Artikel 57 over for bestemmelserne i denne protokol.

ARTIKEL 5

Anvendelsesområde

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved deponeringen af sit ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument angive

på hvilket territorium eller hvilke territorier, denne protokol finder anvendelse.

2. Enhver stat kan på et hvilket som helst senere tidspunkt ved en erklæring til Europarådets generalsekretær udstrække anvendelsen af denne protokol til ethvert andet territorium angivet i erklæringen. For et sådant territorium træder protokollen i kraft på den første dag i måneden efter, at generalsekretæren har modtaget erklæringen.

3. Enhver erklæring, der er afgivet i henhold til de to foranstående stykker, kan, for så vidt angår ethvert territorium, der er angivet i erklæringen, tilbagekaldes ved en meddelelse til generalsekretæren. Tilbagekaldelsen gælder fra den første dag i måneden efter, at generalsekretæren har modtaget meddelelsen.

ARTIKEL 6

Forhold til Konventionen

Deltagerstaterne betragter bestemmelserne i protokollens Artikler 1-5 som tillægsartikler til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser skal anvendes i overensstemmelse hermed.

ARTIKEL 7

Undertegnelse og ratifikation

Denne protokol er åben for undertegnelse af de af Europarådets medlemsstater, som har undertegnet Konventionen. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes. En medlemsstat af Europarådet må ikke ratificere, acceptere eller godkende protokollen medmindre den samtidig eller tidligere har ratificeret Konventionen. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter deponeres hos Europarådets generalsekretær.

ARTIKEL 8

Ikrafttræden

1. Denne protokol træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, på hvilken fem af Europarådets medlemsstater har givet deres samtykke til at være bundet af protokollen i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 7.

2. For enhver medlemsstat, der efterfølgende giver sit samtykke til at være bundet af protokollen, træder den i kraft den første dag i måneden efter datoen for deponeringen af ratifikations-, accept- eller godkendelses-instrumentet.

ARTIKEL 9

Deponering

Europarådets generalsekretær underretter Rådets medlemsstater om:

- a) enhver undertegnelse,
- b) enhver deponering af ratifikations-, accept- eller godkendelses-instrument,
- c) enhver ikrafttrædelse af denne protokol i medfør af Artikel 5 og 8,
- d) enhver anden handling, bekendtgørelse eller meddelelse i forbindelse med denne protokol.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, som er behørigt befuldmægtigede dertil, underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg den 28. april 1983, med engelsk og fransk tekst, som begge har samme gyldighed, i et eksemplar, som skal opbevares i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal fremsende bekræftede genparter til hver af Europarådets medlemsstater.

Protokol nr. 7

til Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder

Strasbourg, 22. november 1984

Europarådets medlemsstater, der har undertegnet nærværende protokol,

og som er besluttede på at tage yderligere skridt til at sikre den fælles gennemførelse af visse rettigheder og friheder gennem Konventionen til Beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (i det følgende kaldet "Konventionen"), er blevet enige om følgende:

ARTIKEL 1

Proceduremæssig sikring vedr. udvisning af udlændinge

1. En udlænding, der lovligt er bosiddende i en stats territorium, kan ikke udvises derfra, medmindre dette sker i medfør af en beslutning truffet i overensstemmelse med loven, og den pågældende skal have adgang til:

- a) at fremkomme med sine bemærkninger mod udvisningen,
- b) at få sagen prøvet, og

- c) med henblik herpå at være repræsenteret over for den kompetente myndighed eller en person eller personer udpeget af denne myndighed.
2. En udlænding kan udvises inden udøvelsen af de i stk. 1 a)-c) nævnte rettigheder, når dette er nødvendigt af hensyn til den offentlige orden eller begrundet i hensynet til den nationale sikkerhed.

ARTIKEL 2

Ret til appel i straffesager

1. Enhver, der af en domstol er domfældt for en strafbar lovovertrædelse, har ret til at få skyldsspørgsmålet eller strafudmålingen prøvet ved en højere domstol. Udøvelsen af denne ret, herunder de betingelser hvorunder denne kan udøves, fastsættes ved lov.
2. Der kan fraviges fra denne ret med hensyn til lovovertrædelser af mindre alvorlig art, således som fastsat ved lov, eller i tilfælde, hvor en person i første instans er blevet stillet for den højeste domstol eller er blevet domfældt efter anke af en frifindende dom.

ARTIKEL 3

Erstatning ved fejlagtig domfældelse

Når en person ved endelig dom er blevet domfældt for et strafbart forhold, og når domfældelsen senere er blevet omstødt eller personen benådet som følge af, at en ny eller nyligt opdaget kendsgerning afgørende viser, at der er sket en urigtig domfældelse, skal personen, der er blevet straffet som følge af domfældelsen, have erstatning i overensstemmelse med loven eller vedkommende stats praksis, medmindre det godtgøres, at den manglende rettidige blotlæggelse af den ukendte kendsgerning helt eller delvis kan tilskrives ham.

ARTIKEL 4

Ret til ikke at blive retsfulgt eller straffet to gange

1. Under én og samme stats jurisdiktion skal ingen i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i overensstemmelse med denne stats lovgivning og strafferetspleje.
2. Bestemmelserne i foregående stykke forhindrer ikke genoptagelse af sagen i overensstemmelse med vedkommende stats lovgivning og strafferetspleje, såfremt der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald.
3. Der kan ikke ske fravigelse fra denne Artikel i medfør af Artikel 15 i Konventionen.

ARTIKEL 5

Ægtefællers lige rettigheder

I privatretlig henseende skal ægtefæller i deres indbyrdes forhold og i forholdet til deres børn nyde lige rettigheder og pligter, med hensyn til indgåelse af ægteskab, under ægteskab og i tilfælde af dets opløsning. Denne Artikel forhindrer ikke staterne i at tage sådanne forholdsregler, der er nødvendige af hensyn til børnenes interesser.

ARTIKEL 6

Anvendelsesområde

1. Enhver stat kan på tidspunktet for undertegnelse eller deponering af sit ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrument nærmere angive for hvilket område eller hvilke områder denne protokol skal gælde og angive i hvilken

udstrækning den forpligter sig til, at bestemmelserne i denne protokol skal finde anvendelse på dette område eller disse områder.

2. Enhver stat kan til enhver tid efterfølgende ved erklæring til Europarådets generalsekretær udvide anvendelsen af denne protokol til ethvert andet område nærmere angivet i erklæringen. For et sådant område træder protokollen i kraft på førstedagen i den måned, der følger efter en periode på to måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan erklæring.

3. Enhver erklæring afgivet i henhold til de to foregående stykker kan for et hvilket som helst område angivet i en sådan erklæring tilbagekaldes eller begrænses ved en notifikation stilet til generalsekretæren. Tilbagekaldelsen eller begrænsningen får virkning på førstedagen i den måned, der følger efter en periode på to måneder efter datoen for generalsekretærens modtagelse af en sådan notifikation.

4. En erklæring afgivet i overensstemmelse med denne Artikel skal anses for afgivet i overensstemmelse med Artikel 56 stk. 1, i Konventionen.

5. Enhver stats område, hvorpå denne protokol i medfør af statens ratifikation, accept eller godkendelse finder anvendelse, og ethvert område, hvorpå protokollen finder anvendelse i medfør af statens erklæring i henhold til denne Artikel, kan betragtes som enkeltområder i relation til henvisningen i Artikel 1 til en stats territorium.

6. Enhver stat, der har afgivet en erklæring i overensstemmelse med denne Artikels stk. 1 eller 2, kan når som helst derefter på et eller flere af de områders vegne, som erklæringen omfatter, erklære, at den anerkender Domstolens kompetence til at modtage klager fra personer, ikke-statslige organisationer eller grupper af enkeltpersoner som fastsat i Konventionens Artikel 34 vedrørende artiklerne 1 til 5 i denne protokol.

ARTIKEL 7

Forhold til Konventionen

I forholdet mellem deltagende stater skal bestemmelserne i protokollens Artikel 1-6 anses som supplerende artikler til Konventionen og alle Konventionens bestemmelser skal finde anvendelse i overensstemmelse hermed.

ARTIKEL 8

Undertegnelse og ratifikation

Denne protokol er åben for undertegnelse af de af Europarådets medlemsstater, der har undertegnet Konventionen. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes. En stat, der er medlem af Europarådet, kan ikke ratificere, acceptere eller godkende denne protokol uden forudgående eller samtidig hermed at ratificere Konventionen. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.

ARTIKEL 9

Ikrafttræden

1. Denne protokol træder i kraft på førstedagen i den måned, der følger efter udløbet af et tidsrum på to måneder efter den dato, hvor syv medlemsstater af Europarådet har udtrykt deres samtykke til at blive bundet af protokollen i overensstemmelse med bestemmelserne i Artikel 8.
2. I forhold til en hvilken som helst medlemsstat, der senere giver sit samtykke til at være bundet af protokollen, træder denne i kraft på førstedagen i den måned, der følger efter udløbet af et tidsrum på to måneder efter datoen for deponering af ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumentet.

ARTIKEL 10

Deponering

Europarådets generalsekretær skal underrette alle Europarådets medlemsstater om:

- a) enhver undertegnelse;
- b) deponeringen af ethvert ratifikations-, accept- eller godkendelses-instrument;
- c) enhver dato for nærværende protokols ikrafttræden i overensstemmelse med artiklerne 6 og 9;
- d) enhver anden handling, notifikation eller erklæring i forbindelse med denne protokol.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, der er behørigt befuldmægtigede hertil, underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Strasbourg den 22. november 1984 på engelsk og fransk, med samme gyldighed for begge tekster, i et enkelt eksemplar, som skal deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal fremsende bekræftede kopier til hver af Europarådets medlemsstater.

Protokol nr. 12

til Konventionen for beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder

Rom, 4.XI.2000

Europarådets medlemsstater, kontrahenter af nærværende Protokol,

Under hensyntagen til det grundlæggende princip, ifølge hvilket alle mennesker er lige foran loven og har ret til en lige beskyttelse gennem loven;

Besluttet på at træffe nye forholdsregler til at fremme alles lighed gennem kollektiv sikring af et generelt forbud mod diskrimination gennem Konventionen til beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, underskrevet i Rom den 4. november 1950 (herefter kaldet "Konventionen");

Med fornyet bekræftelse at, at princippet om ikke-diskrimination ikke forhindrer Medlemsstaterne i at træffe forholdsregler til at fremme fuld og reel lighed, på betingelse af, at forholdsreglerne beror på en objektiv og fornuftig begrundelse,

Har aftalt følgende:

ARTIKEL 1

Generelt forbud mod diskrimination

1. Nydelsen af enhver i loven forudset ret skal sikres uden nogen diskrimination, navnlig på grund af køn, race, hudfarve, sprog, religion, politiske meninger eller enhver anden mening, national eller social herkomst, tilhørighed til et nationalt mindretal, formue, fødsel eller enhver anden situation.
2. Ingen kan blive til genstand for diskrimination fra en offentlig myndighed, uanset hvilken, navnlig på grund af de i paragraf 1 nævnte motiver.

ARTIKEL 2

Territorial anvendelse

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved aflevering af sit ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokument angive det eller de områder, hvor nærværende Protokol vil blive anvendt.
2. Enhver stat kan på ethvert andet efterfølgende tidspunkt ved erklæring til Europarådets Generalsekretær udvide anvendelsen af nærværende Protokol til ethvert andet i erklæringen angivet område. Protokollen vil træde i kraft i dette område den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for Generalsekretærens modtagelse af erklæringen.
3. Enhver erklæring indbragt i kraft af de to førnævnte paragraffer vil kunne tilbagetrækkes eller ændres, hvad angår ethvert i erklæringen angivet territorium, ved forkyndelse til Europarådets Generalsekretær. Tilbagetrækningen eller ændringen vil få virkning den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for Generalsekretærens modtagelse af erklæringen.

4. En erklæring indbragt i overensstemmelse med nærværende artikel vil blive betragtet som indbragt i overensstemmelse med paragraf 1 i artikel 56 i Konventionen.

5. Enhver stat, der har indbragt en erklæring i overensstemmelse med paragraf 1 eller 2 i nærværende artikel, kan på et ethvert efterfølgende tidspunkt vedrørende et eller flere af de i erklæringen betegnede områder erklære, at den accepterer Domstolens myndighed til at dømme i klager fra fysiske personer, ikke-regerings-organisationer eller individuelle grupper, som forudsat i Konventionens artikel 34, i henhold til artikel 1 i nærværende Protokol.

ARTIKEL 3

Forbindelser med Konventionen

Medlemsstaterne betragter artikel 1 og 2 i nærværende Protokol som supplerende artikler til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser finder derfor anvendelse.

ARTIKEL 4

Undertegnelse og ratificering

Nærværende Protokol er åben for undertegnelse for de af Europarådets Medlemsstater, der har underskrevet Konventionen. Den vil blive underkastet ratificering, acceptering eller godkendelse. En medlemsstat af Europarådet kan ikke ratificere, acceptere eller godkende nærværende Protokol uden samtidig eller tidligere at have ratificeret Konventionen. Ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokumenterne vil blive afleveret til Europarådets Generalsekretær.

ARTIKEL 5

Ikrafttræden

1. Nærværende Protokol vil træde i kraft den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor ti af i Europarådets medlemsstater har udtrykt deres indvilligelse i at være bundet af nærværende Protokol i overensstemmelse med bestemmelserne i Protokollens artikel 4.

2. For enhver medlemsstat, der senere udtrykker sin indvilligelse i at være bundet af nærværende Protokol, vil denne træde i kraft den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokumentet afleveres.

ARTIKEL 6

Ihændehaberens funktioner

Europarådets Generalsekretær vil forkynde alle Europarådets medlemsstater:

- a) enhver undertegnelse;
- b) enhver aflevering af ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokument;
- c) enhver dato for ikrafttræden af nærværende Protokol i overensstemmelse med dennes artikel 2 og 5;
- d) ethvert andet dokument, enhver anden forkyndelse eller meddelelse, der sigter til nærværende Protokol.

Til bekræftelse heraf har de dertil behørigt bemyndigede undertegnede underskrevet nærværende Protokol.

Udstedt i Rom, den 4. November 2000, på fransk og engelsk, med samme gyldighed for disse to tekster, i et unikt eksemplar, der vil blive henlagt i Europarådets arkiver. Europarådets

Generalsekretær vil give hver enkelt af Europarådets medlemsstater en bekræftet afskrift heraf.

Protokol nr. 13

til Konventionen for beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder vedrørende afskaffelse af dødsstraf uanset omstændighederne

Vilnius, 3.5.2002

Europarådets medlemsstater, kontrahenter af nærværende Protokol,

Overbevist om, at ethvert menneskes ret til liv er en grundlæggende værdi i et demokratisk samfund, og at afskaffelse af dødsstraf er nødvendig for beskyttelse af denne ret og for den fulde anerkendelse af den værdighed, der er uadskilleligt forbundet med ethvert menneske;

I ønsket om at styrke beskyttelsen af retten til liv, der er sikret i Konventionen for beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter kaldet "Konventionen");

Under henvisning til, at Protokol nr. 6 i Konventionen vedrørende afskaffelse af dødsstraf, undertegnet i Strasbourg den 28. april 1983, ikke udelukker dødsstraf for handlinger

begået i krigstid eller på et tidspunkt med overhængende fare for krig;

Besluttet på at tage det sidste skridt til afskaffelse af dødsstraf uanset omstændighederne,

Har aftalt følgende:

ARTIKEL 1

Afskaffelse af dødsstraf

Dødsstraf er afskaffet. Ingen kan dømmes til en sådan straf eller henrettes.

ARTIKEL 2

Forbud mod undtagelse

Der er ikke tilladt nogen undtagelse for bestemmelserne i nærværende Protokol i henhold til artikel 15 i Konventionen.

ARTIKEL 3

Forbud mod forbehold

Der accepteres intet forbehold for bestemmelserne i nærværende Protokol i henhold til artikel 57 i Konventionen.

ARTIKEL 4

Territorial anvendelse

1. Enhver stat kan ved undertegnelsen eller ved aflevering af sit ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokument angive det eller de områder, hvor nærværende Protokol vil blive anvendt.
2. Enhver stat kan på ethvert andet efterfølgende tidspunkt ved erklæring til Europarådets Generalsekretær udvide anvendelsen af nærværende Protokol til ethvert andet i erklæringen angivet

område. Protokollen vil træde i kraft i dette område den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for Generalsekretærens modtagelse af erklæringen.

3. Enhver erklæring indbragt i kraft af de to førnævnte paragraffer vil kunne tilbagetrækkes eller ændres, hvad angår ethvert i erklæringen angivet territorium, ved forkyndelse til Europarådets Generalsekretær. Tilbagetrækningen eller ændringen vil få virkning den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter datoen for Generalsekretærens modtagelse af erklæringen.

ARTIKEL 5

Forbindelser med Konventionen

Medlemsstaterne betragter artikel 1 til 4 i nærværende Protokol som supplerende artikler til Konventionen, og alle Konventionens bestemmelser finder derfor anvendelse.

ARTIKEL 6

Undertegnelse og ratificering

Nærværende Protokol er åben for undertegnelse for de af Europarådets Medlemsstater, der har underskrevet Konventionen. Den vil blive underkastet ratificering, acceptering eller godkendelse. En medlemsstat af Europarådet kan ikke ratificere, acceptere eller godkende nærværende Protokol uden samtidig eller tidligere at have ratificeret Konventionen. Ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokumenterne vil blive afleveret til Europarådets Generalsekretær.

ARTIKEL 7

Ikrafttræden

1. Nærværende Protokol vil træde i kraft den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor ti af Europarådets medlemsstater har udtrykt deres indvilligelse i at være bundet af nærværende Protokol i overensstemmelse med bestemmelserne i Protokollens artikel 6.

2. For enhver medlemsstat, der senere udtrykker sin indvilligelse i at være bundet af nærværende Protokol, vil denne træde i kraft den første dag i den måned, der følger udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokumentet afleveres.

ARTIKEL 8

Ihændehaberens funktioner

Europarådets Generalsekretær vil forkynde alle Europarådets medlemsstater:

- a) enhver undertegnelse;
- b) enhver aflevering af ratificerings-, accepterings- eller godkendelsesdokument;
- c) enhver dato for ikrafttræden af nærværende Protokol i overensstemmelse med dennes artikel 4 og 7;
- d) ethvert andet dokument, enhver anden forkyndelse eller meddelelse, der sigter til nærværende Protokol.

Til bekræftelse heraf har de dertil behørigt bemyndigede undertegnede underskrevet nærværende Protokol.

Udstedt i Vilnius, den 3. Maj 2002, på fransk og engelsk, med samme gyldighed for disse to tekster, i et unikt eksemplar, der vil blive henlagt i Europarådets arkiver. Europarådets Generalsekretær vil give hver enkelt af Europarådets medlemsstater en bekræftet afskrift heraf.

Den Europæiske Menneskerettigheds- konvention

European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex

www.echr.coe.int

DAN